

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

مشاوره

Counseling

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

کرایش

مشاوره خانواده	Family Counseling
----------------	-------------------

برنامه درسی مرجع

گروه علوم انسانی

کارگروه تخصصی مشاوره

بیت

عنوان گرایش: مشاوره خانواده
دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته
نوع مصوبه: بازنگری
تاریخ تصویب: ۱۴۰۲/۰۸/۱۶

نام رشته: مشاوره
گروه تحصیلی: علوم انسانی
زیرگروه تحصیلی: مشاوره
پیشنهادی: کارگروه تخصصی

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته مشاوره گرایش مشاوره خانواده در جلسه شماره ۱۷۵ تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۶ کمیسیون برنامه‌ریزی درسی، محتوا و سرفصل رشته‌های تحصیلی و با تاییدیه شماره ۱۴۰۳/۱۷۲۷/دش تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۴ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی به شرح زیر تصویب شد:

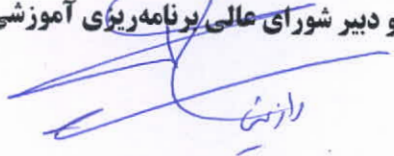
ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته مشاوره گرایش مشاوره خانواده مصوب جلسه ۴۰۲ تاریخ ۱۳۷۹/۰۸/۰۸ شورای عالی برنامه‌ریزی می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر روح الله رازینی
معاون آموزشی
و دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی‌زاده
مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

فرم بررسی برنامه درسی رشته مشاوره

مشاوره گرایش مشاوره خانواده

COUNSELLING
FAMILY COUNSELLING

کارشناسی ارشد ناپیوسته

نوع برنامه: بازنگری تحولی

گروه تحصیلی: علوم انسانی

زیرگروه تحصیلی: مشاوره

کارگروه مشاوره

آبان ۱۴۰۱

برنامه درسی رشته مشاوره

مشاوره گرایش مشاوره خانواده

COUNSELLING

FAMILY COUNSELLING

کارشناسی ارشد نا پیوسته

نوع برنامه: بازنگری تحولی

گروه تحصیلی: علوم انسانی

زیرگروه تحصیلی: مشاوره

تهیه کنندگان برنامه:

عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان	دکتر عذرا اعتمادی
عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر مهدی زارع بهرام آبادی

کار گروه مشاوره.

تاریخ آبان ۱۴۰۱

الحمد لله

تهیه کنندگان برنامه:

دکتر عذرا اعتمادی، عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان

دکتر مهدی زارع بهرام آبادی، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

مشارکت کنندگان در تدوین / بازنگری برنامه:

دکتر معصومه اسمعیلی	عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر سمیه جابری	عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان
دکتر مریم فاتحی زاده	عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان
دکتر اعظم نقوی	عضو هیات علمی دانشگاه شهید مریم فاتحی زاده
دکتر کیومرث فرح بخش	عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر کیانوش زهراکار	عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی
دکتر پریسا نیلفروشان	عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان
دکتر حسین سلیمی بجستانی	عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر منصور سودانی	عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران
دکتر یوسفعلی عطاری	عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران
دکتر ناصر یوسفی	عضو هیات علمی دانشگاه کردستان
دکتر بهرامعلی قنبری هاشم آبادی	عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی

تاریخ‌های مهم

ردیف	موضوع	تاریخ
۱	ارسال برنامه به کارگروه از دبیرخانه شورای تحول / شروع تدوین یا بازنگری برنامه در کارگروه	۹۹/۷/۹ (جلسه ۳۲)
۲	تایید برنامه در کارگروه (جلسه شماره کارگروه)	۹۹/۸/۷ (جلسه ۳۷)
۳	ارسال برنامه (پس از تصویب در کارگروه) به دبیرخانه شورا	۱۴۰۰/۸/۲۹
۴	ارسال برنامه به معاونت ارتباط با اساتید	۱۴۰۰/۱۰/۲۰
۵	برگزاری همایش تخصصی	۱۴۰۰/۱۱/۳
۶	ارسال برنامه (پس از اعمال نظرات و پیشنهادهای اساتید همایش) به دبیرخانه شورا	
۷	ارسال برنامه به معاونت ارتباط با حوزه	
۸	ارسال گزارش جمع بندی نظرات و پیشنهادهای اساتید حوزوی به کارگروه	
۹	ارسال برنامه (پس از اعمال نظرات و پیشنهادهای اساتید حوزوی) به دبیرخانه شورا	
۱۰	برگزاری جلسه شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی برای بررسی برنامه	
۱۱	ارسال برنامه نهایی مصوب (پس از اعمال نظرات و پیشنهادهای اعضای شورای تحول) به دبیرخانه شورا	

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

عنوان برنامه به فارسی: مشاوره - مشاوره خانواده	عنوان برنامه به انگلیسی: Counseling- Familycounselling	رشته: مشاوره گرایش: خانواده
دوره (مقطع): کارشناسی ارشد ناپیوسته	کار گروه: مشاوره	
نوع برنامه: بازنگری تحولی	تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۷۹	

۱-۱- مقدمه

رشته مشاوره دانشی تخصصی است که از طریق آموزش، پژوهش و ارائه خدمات یاورانه در سه حوزه پیشگیری، رشد و درمان و در حیطه‌های مشاوره فردی، ازدواج، خانوادگی، تحصیلی، شغلی، سازمانی، سلامت روان، کودک و نوجوان، توانبخشی، سالمندی و اعتیاد است که در مراکز خصوصی و سازمان‌ها و نهادهای دولتی انجام می‌شود. دانش مشاوره در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری و پسادکتری در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی واجد صلاحیت، آموزش داده می‌شود.

هدف از تأسیس مقطع کارشناسی ارشد مشاوره تربیت افرادی توانمند، متخصص و متعهد است تا بتوانند خدمات مشاوره را در آموزش و پرورش، سازمان بهیستی، مراکز تربیت معلم، دانشگاه‌ها، مراکز نظامی، صنعتی، قضائی، زندان‌ها، بیمارستان‌ها، کمیته امداد امام (ره)، هلال احمر و سایر مؤسسات و مراکز ارائه کننده خدمات یاورانه و اجتماعی عهده‌دار شوند. از دانش‌آموختگان دوره کارشناسی ارشد رشته مشاوره انتظار می‌رود که با ایجاد رابطه‌ای حرفه‌ای و یاورانه به توانمندسازی تحصیلی، شغلی، خانوادگی و روان‌شناختی افراد و گروه‌های مختلف جامعه بپردازند.

ضرورت بازنگری سرفصلهای گرایش‌های کارشناسی ارشد مشاوره با توجه به ضوابط شورای تحول از ابتدای شکل گیری گروه مشاوره در شورای تحول توسط اعضای گروه مشاوره در اولویت قرار داده شد. بنابراین کمیته های تخصصی مختلفی با توجه به گرایشهای مشاوره تشکیل شد و بازنگری سرفصلهای دروس مختلف هرگرایش با بهره گیری از ظرفیت بالای اعضای هیات علمی دانشگاه های مختلف کشور انجام شد. کمیته مشاوره خانواده نیز در همین راستا و براساس ضوابط شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی کشور تشکیل شد. این کمیته سرفصلهای مصوب گرایش ارشد مشاوره خانواده را که مصوب چهارصد و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم مورخ ۱۳۷۹/۸/۸ بود را در دستور کار

بازنگری قرار داد. حاصل جلسات این کمیته برنامه بازنگری کارشناسی ارشد مشاوره خانواده است که در ادامه ارایه می شود. از ویژگی های این برنامه می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- بهره گیری از نظرات متخصصان حوزه مشاوره خانواده کشور و اساتید گروه های مشاوره دانشگاه های مختلف کشور
- توجه و تاکید برآموزه های اسلامی، توجه به الگوی اسلامی خانواده و تقویت و ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی در سرفصلها
- توجه و تاکید برمهارت افزایی و کارآمدی سرفصلها
- توجه و تاکید بر بومی سازی سرفصلها ، توجه به پژوهش های بومی و ابعاد و ویژگی های فرهنگی خانواده ایرانی
- توجه و تاکید به آخرین تحولات علمی، روش ها و ابزارهای روش شناسی جدید و به طور کلی روزآمد سازی سرفصلها

۲-۱- معرفی و تبیین برنامه درسی

با توجه به اهمیت خانواده به عنوان مهم ترین نهاد اجتماعی تغییر کارکردها و نقش های اعضای خانواده، افزایش و تغییر انتظارات افراد خانواده، تغییر الگوها و روش های انتخاب همسر و افزایش مشکلات خانوادگی و نرخ طلاق از سوی دیگر پیشگیری از بروز مشکلات خانوادگی، کمک به تشکیل خانواده سالم و مداخلات تخصصی در مشکلات خانوادگی منطبق بر نیازهای جامعه ایرانی از ضروریات جامعه است. رشته مشاوره خانواده پاسخگوی این نیازها می باشد.

مشاوره خانواده یکی از گرایش های مشاوره است که به برطرف کردن مسائل و تعارضات خانوادگی و مشکلات در یک خانواده می گذرد، می پردازد. مشاوران خانواده به بررسی مسائل و مشکلات همه افراد خانواده می پردازد و با آنها ارتباط مؤثر و مفیدی برقرار می کند. مشاوران خانواده افرادی هستند که به دلیل بررسی کل خانواده و مراجعه همه اعضای خانواده، می توانند تحلیل بهتر و روشن تری از مسائل افراد آن خانواده داشته باشند.

۳-۱- اهداف

هدف این رشته توسعه دانش، مهارت دانشجویان و کاربرد آن در زمینه آموزش و مشاوره پیش از ازدواج، آموزش و مشاوره همسران جهت افزایش رضایت و سازگاری زناشویی، حل مشکلات زوجی نظیر تعارض، خشونت، سرخوردگی زناشویی، مشاوره طلاق، آموزش و مشاوره به والدین و فرزندان در سنین مختلف بر اساس نیازهای جامعه ایرانی منطبق بر فرهنگ اسلامی-ایرانی است. بنابراین مشاوره خانواده می تواند به لحاظ نظری به گسترش دانش تخصصی و از لحاظ کاربردی به کشف روش ها و مهارت های علمی و عملی و نیز گسترش پژوهش در حوزه خانواده منجر می شود

۴-۱- اهمیت و ضرورت

خانواده به عنوان مهمترین و پایدارترین نهاد و گروه اجتماعی نقش بسزایی در جامعه و پیشرفت آن دارد. طبیعتاً سلامت این نهاد اجتماعی و تامین نیازهای مختلف آن از حیث زیستی، روان شناختی، اجتماعی، اخلاقی و اقتصادی از جایگاه با اهمیتی برخوردار است. پیشگیری از اضمحلال و آشفته‌گی در این نهاد و حفظ انسجام آن از اولویتهای اساسی هر جامعه است. ظهور آسیبهای مختلفی مانند طلاق، خشونت، تعارضهای زناشویی، تنشهای خانوادگی، تنشهای والدگری و ضعف در فرزندپروری، استحاله فرهنگی، بالارفتن سن ازدواج و همسرگزینی های نا آگاهانه و هیجانی می تواند انسجام و تداوم نهاد خانواده را در جامعه دچار آسیب کند. مشاوران خانواده و ازدواج از طریق دانش و مهارتهای تخصصی که در دوره تحصیلات تکمیلی رشته مشاوره خانواده به دست می آورند قادرند در پیشگیری، آموزش، مشاوره و درمان مشکلات خانوادگی افراد جامعه تاثیرگذار باشند. اهمیت و ضرورت استفاده از خدمات مشاوران خانواده در اسناد مختلف حاکمیتی و سیاستهای کلان کشور مورد تاکید قرار گرفته است چنانکه مقام معظم رهبری بر ضرورت مشاوره های ازدواج و خانواده در ابلاغ سیاستهای کلی خانواده دربرخی بندهای آن تاکید داشته اند. برای مثال بند ۱۰ به «ساماندهی نظام مشاوره‌ای و آموزش قبل، حین و پس از تشکیل خانواده و تسهیل دسترسی به آن بر اساس مبانی اسلامی - ایرانی در جهت تحکیم خانواده» اشاره دارد و یا در بند ۱۳ به «پیشگیری از آسیبهای اجتماعی و عوامل تزلزل نهاد خانواده به‌ویژه موضوع طلاق و جبران آسیبهای ناشی از آن با شناسایی مستمر عوامل طلاق و فروپاشی خانواده و فرهنگ‌سازی کراهت طلاق» اشاره شده است. همچنین در برنامه ششم توسعه در بند الف ماده ۱۲۶ در قسمت کاهش جمعیت کشوری آمده است: «سازمان بهزیستی کشور مکلف است در راستای تحکیم نهاد خانواده نسبت به ارائه خدمات مشاوره‌ای رایگان برای افراد فاقد تمکن مالی با معرفی مقام قضائی که در اجرای قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ توسط مقام قضائی صلاحیت‌دار برای رفع اختلاف به آن سازمان برای مشاوره خانواده معرفی می‌شوند، اقدام لازم به‌عمل آورد». در همین برنامه و در بند ۶ ماده ۱۱۷ به «آموزش و مشاوره مستمر و مسئولانه نوجوانان، جوانان با

اولویت خانواده‌ها قبل، حین و دست‌کم پنج سال پس از ازدواج توسط همه‌دستگاه‌های ذی‌ربط، به‌ویژه وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت ورزش و جوانان و سازمان بهزیستی، مؤسسات آموزش عمومی و آموزش عالی دولتی و غیردولتی، سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره و سایر نهادهای ذی‌ربط با برخورداری از خدمات مشاوره و روان‌شناسی از تسهیلات و مزایای بیمه‌های پایه و تکمیلی» اشاره شده است.

جدول ۱ - دانشگاه‌های دارای رشته مشاوره خانواده در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نوع دانشگاه	نام دانشگاه
۱.	دولتی	دانشگاه اصفهان
۲.		دانشگاه الزهرا تهران
۳.		دانشگاه تهران
۴.		دانشگاه خوارزمی کرج
۵.		دانشگاه شهید چمران اهواز
۶.		دانشگاه شهید باهنر کرمان
۷.		دانشگاه علامه طباطبائی تهران
۸.		دانشگاه فردوسی مشهد
۹.		دانشگاه کردستان سنندج
۱۰.		دانشگاه گیلان رشت
۱۱.		دانشگاه هرمزگان بندر عباس
۱۲.	آزاد اسلامی	واحد ابهر

واحد اراک	۱۳.
واحد تبریز	۱۴.
واحد اردکان	۱۵.
واحد تهران شمال	۱۶.
واحد تیران	۱۷.
واحد رودهن	۱۸.
واحد تهران مرکز	۱۹.
واحد تهران جنوب	۲۰.
واحد علوم تحقیقات تهران	۲۱.
واحد مرودشت	۲۲.
دانشگاه غیرانتفاعی علم و هنر - یزد	۲۳.
موسسه غیرانتفاعی فیض الاسلام - خمینی شهر اصفهان	۲۴.
موسسه غیرانتفاعی ادیان - گرمسار	۲۵.
دانشگاه غیرانتفاعی - تهران	۲۶.
دانشگاه غیرانتفاعی اشرفی اصفهانی - اصفهان	۲۷.
دانشگاه غیرانتفاعی علامه محدث نوری - نور	۲۸.
موسسه غیرانتفاعی المهدی مهر - اصفهان	۲۹.
موسسه غیرانتفاعی بیهق - سبزوار	۳۰.
موسسه غیرانتفاعی تاکستان قزوین	۳۱.
موسسه غیرانتفاعی حکمت رضوی مشهد	۳۲.

مؤسسات آموزش عالی غیر
انتفاعی

موسسه غیرانتفاعی خزر - محمودآباد		۳۳.
موسسه غیرانتفاعی شاندیز - مشهد		۳۴.
موسسه غیرانتفاعی صفهان - اصفهان		۳۵.
موسسه غیرانتفاعی علوم و فن اوری آریان - امیر کلابیل		۳۶.
موسسه غیرانتفاعی لامعی گرگانی - گرگان		۳۷.
دانشگاه پیام نور استان اصفهان	پیام نور	۳۸.
دانشگاه پیام نور استان قزوین		۳۹.
دانشگاه پیام نور استان سمنان		۴۰.
دانشگاه پیام نور استان مازندران ساری		۴۱.

۵-۱- تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول ۲- توزیع واحدها

نوع دروس	جمعواحد
دروس تخصصی	۱۲
دروس اختیاری	۱۶
پایان نامه	۴
کل	۳۲
طول دوره تحصیلی ۲ سال	

۱-۶- مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

دانش‌آموختگان این رشته با نظریه، فنون و روش‌های مشاوره خانواده در حیطه‌های آموزش و مشاوره پیش از ازدواج، آموزش و مشاوره زوجین، آموزش و مشاوره والدین و فرزندان در سنین مختلف آشنا شده و می‌توانند خدمات مشاوره‌ای در سه حوزه رشد، پیشگیری و درمان را به هم‌هی افراد خانواده ارائه نمایند.

این افراد می‌توانند به عنوان مشاوره خانواده در زمینه انتخاب همسر مناسب، بهبود کیفیت روابط زناشویی و خانوادگی و آموزش و پیشگیری از مشکلات خانوادگی و همچنین ارائه مشاوره‌های تخصصی در زمینه طلاق، خشونت خانوادگی، خیانت زناشویی در مراکز تخصصی مشاوره خانواده (دولتی یا بخش خصوصی)، دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی، مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی سازمان‌های مختلف دولتی مانند سازمان بهزیستی، آموزش و پرورش، مراکز وابسته به وزارت بهداشت، سازمان زندانها، مراکز مددکاری و مشاوره نیروی انتظامی، مراکز مشاوره قوه قضاییه و نیز مراکز خصوصی مختلف ارائه‌کننده خدمات مشاوره مشغول به کار شوند.

جدول ۳- مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
مهارت دانشجویان در زمینه شیوه‌های سنجش و ارزیابی کمی و کیفی در حوزه ازدواج و خانواده	سنجش و ارزیابی در مشاوره خانواده
مهارت در به کارگیری دانش و فنون برنامه ریزی، اجرا و هدایت مشاوره پیش از ازدواج، مشاوره زوجی و مشاوره خانواده	مشاوره ازدواج، نظریه‌ها و الگوهای مشاوره خانواده، کارورزی ۱ و ۲
توانایی دانشجویان در زمینه شناخت انواع آسیب‌ها و مشکلات ازدواج و خانواده در ایران، علل و روش‌های پیشگیری و درمان	آسیب شناسی خانواده
آموزش و مشاوره قبل از ازدواج و اجرای انواع آزمونهای مربوط	مشاوره ازدواج، کارورزی ۱ و ۲
مهارت دانشجویان در زمینه نظریه‌ها و روش‌های پیشگیرانه و مداخله در طلاق و تعهد زناشویی	پیشگیری و مداخله در طلاق
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
مهارت مساله‌یابی و انجام پژوهش در حوزه مشاوره خانواده	روش‌های پژوهش کیفی و کمی در مشاوره
مهارت در به کارگیری روشها و فنون مشاوره، اصول اخلاق حرفه‌ای	مباحث اخلاقی و قانونی در مشاوره و روان‌درمانی، تمرین مشاوره در آزمایشگاه

۲-۱- شرایط و ضوابط ورود به دوره

الف. دانشجویان دارای مدرک کارشناسی مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آریدر صورت داشتن ضوابط عمومی وزارت علوم می‌توانند متقاضی ورود به تمام گرایش‌های رشته مشاوره مقطع کارشناسی ارشد باشند. شایان ذکر است که دانشجویان دارای مدرک کارشناسی نیمه مرتبط باید دروس جبرانی تعیین شده در جدول شماره ۲ فصل دوم این برنامه درسی را با توجه به رشته‌های دوره کارشناسی زیر در نیمسال اول تا دوم دوره کارشناسی ارشد بگذرانند. متقاضیان براساس مدرک کارشناسی به سه دسته تقسیم می‌شوند که میزان درس‌های جبرانی آن‌ها به شرح ذیل است:

۱) دانشجویان دارای مدرک کارشناسی مرتبط عبارت‌اند از: رشته مشاوره، راهنمایی و مشاوره، مشاوره و راهنمایی، رشته امور تربیتی و مشاوره و تمام گرایش‌های آن‌ها. این دسته از دانشجویان معاف از گذراندن درس‌های جبرانی هستند.

۲) دانشجویان دارای مدرک کارشناسی نیمه‌مرتبط: رشته روان‌شناسی و تمام گرایش‌های آن، علوم تربیتی و تمام گرایش‌های آن، رشد و پرورش کودکان پیش‌دبستانی و گرایش‌های آن، علوم اسلامی رشته روان‌شناسی عمومی، معارف اسلامی و روان‌شناسی، معارف اسلامی و علوم تربیتی، رشته مددکاری اجتماعی و همچنین رشته مطالعات خانواده و گرایش‌های آن. ایندسته از دانشجویان لازم است تا ۸ واحد از دروس دوره کارشناسی را طبق جدول ۲ فصل دوم سرفصل بگذرانند. تشخیص نوع درس و میزان آن براساس نظر گروه آموزشی و با توجه به گرایش ارشد هر دانشجو تعیین خواهد شد.

۳) دانشجویان دارای مدرک کارشناسی که رشته تحصیلی آنها در فهرست رشته‌های بند ۱ و ۲ نیستند رشته کارشناسی آنها غیرمرتبط تلقی شده و گذراندن ۱۲ واحد جبرانی از دروس جبرانی درج شده در جدول ۲ برای آنها الزامی است. تشخیص نوع درس به عهده نظر گروه آموزشی بوده و گروه آموزشی ملزم به ارائه ۱۲ واحد درسی جبرانی برای این دسته از دانشجویان است.

ب. نداشتن نقص و بیماری جسمانی و روانی تاثیرگذار بر فعالیت آموزشی و حرفه‌ای مشاوره به تایید پزشکان مورد اعتماد دانشگاه (در صورت تشخیص گروه علمی).

۲-۲- مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

جدول ۴- مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

ردیف	مواد آزمون	ضریب
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی، فرانسه)	۳
۲	آمار و روشهای تحقیق	۲
۳	مبانی مشاوره و راهنمایی	۲
۴	روشها و فنون راهنمایی در مشاوره	۳
۵	نظریه های مشاوره و روان درمانی	۳
۶	کاربرد آزمونهای روانی در مشاوره	۲
۷	روانشناسی شخصیت	۲
جمع		

۲-۳- برنامه درسی از چهار موضع شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی

۲-۳-۱ رویکرد برنامه از موضع تعلیم اسلامی

آموزه های اسلامی و نگاه چند بعدی به انسان به ویژه بعد الهی و معنوی در سرفصلهای دروس مختلف مشاوره خانواده در نظر گرفته شده است. علاوه بر این دو درس با تاکید ویژه بر آموزه های اسلامی در نظر گرفته شده است که شامل درس انسان شناسی در اسلام و درس مشاوره ازدواج و خانواده با رویکرد اسلامی است. در درس انسان شناسی در اسلام ماهیت انسان از دیدگاه قرآن، احادیث و دانشمندان اسلامی در زمینه های خلقت انسان، فلسفه وجود انسان، هدف انسان، ماهیت زندگی آدمی، رشد و تکامل انسان، جبر و اختیار و ایجاد آسیبهای رفتاری و روحی و آموزه های اسلامی در پیشگیری از آنها مورد توجه قرار گرفته است. در درس مشاوره ازدواج و خانواده با رویکرد اسلامی پیشگیری و غنی سازی ازدواج و زندگی زناشویی و خانوادگی از دیدگاه اسلام، سبک زندگی زناشویی و روابط همسران از دیدگاه اسلام. و راهکارهای اسلام جهت بهبود کیفیت زندگی زوجی، خانوادگی و فرزند پروری مورد توجه قرار گرفته است و یا در درس کاربست حقوق خانواده در مشاوره حقوق و اخلاق اسلامی در روابط عاطفی، رفتاری و شناختی و جنسی خانواده مورد توجه قرار گرفته است. همچنین در انتخاب و معرفی منابع نیز منابع منعکس کننده آموزه های اسلامی در اولویت قرار گرفته اند.

۲-۳-۲ رویکرد برنامه از موضع بومی

کمیته تخصصی مشاوره خانواده گروه مشاوره تلاش کرده است که در نگارش سرفصلهای مختلف گرایش مشاوره خانواده به ابعاد و مقتضیات فرهنگی خانواده ایرانی توجه و تاکید داشته باشد. درهمین راستا بر توجه به نقش فرهنگ، آیینها و رسوم خانوادگی اقوام مختلف ایرانی در مباحث سرفصل تاکید شده است. توجه به قوانین و ابعاد حقوقی خانواده و ازدواج براساس موازین شرع اسلام و قوانین کشور از جمله مواردی است که در سرفصلها به طور کلی و به طور اختصاصی در درس کاربست حقوق خانواده در مشاوره مورد تاکید قرار گرفته است. همچنین منابعی که مولفان آن براین ابعاد توجه کرده اند در اولویت قرار گرفته اند.

۳-۳-۲ رویکرد برنامه از موضع روزآمدی

یکی از انگیزه های اصلی بازنگری سرفصلهای دوره کارشناسی ارشد مشاوره خانواده عدم بازنگری آن از سال ۱۳۷۹ بوده است به نحوی که سرفصلها منطبق با آخرین تحولات علمی رشته نبوده است. در نتیجه در بازنگری حاضر آخرین تحولات علمی رشته، نظریه ها و الگوهای جدید مشاوره خانواده و ازدواج، روشها و مدلهای جدید پژوهش و مطالعه در رشته و نیز آخرین منابع مطالعاتی برای هر سرفصل ارائه شده است

۴-۳-۲ رویکرد برنامه از موضع کارآمدی

از ویژگی های برنامه بازنگری شده سرفصل کارشناسی ارشد مشاوره خانواده توجه و تاکید بر مهارت افزایی و آماده سازی فارغ التحصیلان برای اشتغال و ارائه خدمات با کیفیت مشاوره خانواده به مراجعان، خانواده ها و خدمات گیرندگان است. در این راستا برای دروس مختلف واحدهای عملی در نظر گرفته شده است. دروس دو واحدی مانند مشاوره ازدواج، سنجش و ارزیابی در مشاوره خانواده، پیشگیری و مداخله در طلاق، مشاوره کودک و نوجوان، مشاوره جنسی و مشاوره ازدواج و خانواده با رویکرد اسلامی دارای یک واحد عملی و یک واحد نظری هستند. همچنین درس کارورزی به دو درس افزایش یافته که دانشجویان در دو ترم تحصیلی به تمرین روشها و فنون مشاوره خانواده پرداخته و برای فعالیت حرفه ای در حوزه مشاوره خانواده آماده می شوند.

۴-۲-۴ کمبودها و نارسایی های احتمالی برنامه در تحقق مواضع شورای تحول

منابع درسی موجود نیاز به بازنگری دارند.

۴-۲-۱ روند پیش بینی شده برای رفع این نارسایی ها در آینده

تدوین منابع جدید و نیز بازنگری منابع موجود در دستور کار گروه مشاوره و کمیته مشاوره خانواده قرار گرفته است.

۲-۵- گام‌های طی شده برای بازنگری برنامه

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱)- جدول کلی واحدهای درسی رشته مشاوره خانواده مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

طول دوره تحصیلی	نوع واحدهای درسی				جمع واحدهای درسی
	جبرانی (ارزش واحد صفر)	تخصصی الزامی	تخصصی اختیاری	پایان نامه	
۲ سال	تا ۱۲ واحد	۱۲ واحد	۱۶ واحد	۴ واحد	۳۲

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ یا ۱۲۸ ساعت است.

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	روش‌ها و فنون مشاوره (نظری)	۲	☒			۳۲			
۲.	روش‌ها و فنون مشاوره (عملی)	۱		☒			۳۲		
۳.	آسیب شناسی روانی (۱)	۲	☒			۳۲			
۴.	آسیب شناسی روانی (۲)	۲	☒			۳۲			
۵.	مبانی مشاوره	۲	☒			۳۲			
۶.	نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱)	۲	☒			۳۲			
۷.	نظریه های مشاوره و روان درمانی (۲)	۲	☒			۳۲			
۸.	مشاوره شغلی (نظری)	۲	☒			۳۲			
۹.	مشاوره شغلی (عملی)	۱		☒			۳۲		

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱۰.	مشاوره تحصیلی (نظری)	۲	☒			۳۲			
۱۱.	مشاوره تحصیلی (عملی)	۱		☒			۳۲		
۱۲.	روان شناسی تحولی کودک و نوجوان	۲	☒			۳۲			
۱۳.	روان شناسی تحولی بزرگ سالی	۲	☒			۳۲			
۱۴.	مشاوره خانواده (نظری)	۲	☒			۳۲			
۱۵.	مشاوره خانواده (عملی)	۱		☒			۳۲		
۱۶.	روان شناسی شخصیت	۲	☒		-	۳۲			
۱۷.	کاربرد آزمون های روان شناختی در مشاوره (۱)	۲			☒	۱۶	۳۲		
۱۸.	کاربرد آزمون های روان شناختی در مشاوره (۲)	۲			☒	۱۶	۳۲		
۱۹.	مشاوره اعتیاد	۲			☒	۱۶	۳۲		
۲۰.	روش های تحقیق در مشاوره (نظری)	۲	☒			۳۲	-		

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۳-۱) واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۲۱.	آمار استنباطی و کاربرد نرم افزارهای آماری در مشاوره	۲	☒			۳۲			
۲۲.	آموزه های مشاوره ای در قرآن و حدیث	۲	☒			۳۲			
۲۳.	مشاوره بحران	۲			☒	۱۶	۳۲		

تذکر ۱: سرفصل هر یک از دروس فوق مطابق با سرفصل تدوین شده در دوره کارشناسی مشاوره است.

تذکر ۲: ضوابط تعیین میزان واحدهای جبرانی مطابق مفاد بند ۲-۱ شرایط و ضوابط ورود به دوره در فصل اول این برنامه درسی است.

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی گرایش مشاوره خانواده در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	روش های پژوهش کیفی و کمی در مشاوره	۲			☒	۱۶	۳۲		
۲.	نظریه های پیشرفته مشاوره و روان درمانی	۲	☒			۳۲			
۳.	نظریه ها و روش های پیشرفته مشاوره گروهی	۲			☒	۱۶	۳۲		
۴.	انسان شناسی در اسلام	۲	☒			۳۲			
۵.	مباحث اخلاقی و قانونی در مشاوره و روان درمانی	۱	☒			۱۶			
۶.	تمرین مشاوره در آزمایشگاه	۱		☒			۳۲		
۷.	کارورزی در مشاوره خانواده (۱)	۱		☒			۱۲۸	تمرین مشاوره در آزمایشگاه	

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد ۳-۱) (واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۸.	کارورزی در مشاوره خانواده (۲)	۱		☒			۱۲۸	کارورزی در مشاوره خانواده (۱)	
۹.	جمع	۱۲				۱۱۲	۳۵۲		

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	مشاوره ازدواج	۲	☒			۱۶	۳۲		
۲.	نظریه ها و الگوهای مشاوره خانواده (۱)	۲	☒			۳۲			
۳.	نظریه ها و الگوهای مشاوره خانواده (۲)	۲	☒			۳۲		نظریه ها و الگوهای مشاوره خانواده (۱)	
۴.	سنجش و ارزیابی در مشاوره خانواده	۲	☒			۱۶	۳۲		
۵.	آسیب شناسی خانواده	۲	☒			۳۲			
۶.	مشاوره ازدواج و خانواده با رویکرد اسلامی	۲	☒			۱۶	۳۲		
۷.	مشاوره جنسی	۲	☒			۱۶	۳۲		
۸.	کاربست حقوق خانواده در مشاوره	۲	☒			۳۲			

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۹.	مشاوره کودک و نوجوان	۲	۱	۱	☒	۱۶	۳۲		
۱۰.	آموزش و غنی سازی خانواده	۲		☒		۳۲			
۱۱.	پیشگیری و مداخله در طلاق	۲			☒	۱۶	۳۲		
	جمع	۲۲				۲۵۶	۱۹۲		

• دانشجویان از بین دروس اختیاری تعیین شده با تأیید شورای گروه ملزم هستند ۱۶ واحد را بگذرانند.

جدول (۵) - درس پایان نامه

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱۲.	پایان نامه	۴		۴			۱۲۸		

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

سرفصل دروس تخصصی الزامی کارشناسی ارشد ناپیوسته مشاوره خانواده

عنوان درس به فارسی:		روش های پژوهش کیفی و کمی در مشاوره	
عنوان درس به انگلیسی:		Qualitative and quantitative research methods in counseling	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☐		دروس پیش نیاز:	
تخصصی ☒ عملی ☐		دروس هم نیاز:	
اختیاری ☐ نظری-عملی ☒		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم، روشها، مشابهت ها و تفاوت های پژوهش های کمی و کیفی و کاربرد آنها در پژوهشهای مشاوره

ب) مباحث یا سرفصلها:

۱. معرفی روش های کمی و کیفی و جهان بینی های فلسفی زیر بنای هر یک از این دو نوع پژوهش
۲. مشابهت ها و تفاوت های پژوهش کمی و کیفی و کاربرد هر یک از این دو نوع پژوهش در مشاوره
۳. بررسی پیشینه و کاربرد آن در پژوهش، آشنایی با سبک APA و راهبردهای نگارش
۴. تهیه پیشنهاد پژوهشی (پروپوزال)
۵. بیان مساله، هدف و سوال در پژوهش های کمی و کیفی و همچنین فرضیه پژوهش کمی
۶. ابزارهای اندازه گیری (آزمون، مقیاس درجه بندی، پرسشنامه، مشاهده، مصاحبه)
۷. انواع متغیر در پژوهش
۸. روش های نمونه گیری احتمالی و غیر احتمالی

۹. معرفی طرح های پژوهش کمی: توصیفی، همبستگی، شبه آزمایشی، آزمایشی واقعی با تاکید بر طرح های تک آزمودنی در مشاوره

۱۰. معرفی طرح های پژوهش کیفی: با تاکید بر مطالعه موردی، تحلیل محتوا و پژوهش در عمل

۱۱. کاربرد دانش و مهارت های آموخته شده در یک پیشنهاد پژوهشی کیفی

۱۲. کاربرد دانش و مهارت های آموخته شده در یک پیشنهاد پژوهشی کمی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالب عمده و اصلی درس در کلاس به صورت نظری مطرح می شود. مطالعه بیشتر و انجام فعالیت های مرتبط با هر مطالب تدریس شده در ساعات عملی و به صورت عملی تکمیل می شود.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- حضور فعال در کلاس های نظری و ساعات عملی
- انجام هدف های مندرج با کار عملی در بخش هدف ها با کیفیت مطلوب و در زمان تعیین شده
- آزمون کتبی از مطالب تدریس شده

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس مجهز به تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی:

- بورگ، م. د. گ. (آخرین سال انتشار). روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان شناسی.
۱. ج. ترجمه اصفهانی، ن و همکاران (آخرین سال انتشار). تهران: سمت.
- بورگ، م. د. گ. (آخرین سال انتشار). روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان شناسی.
۲. ج. ترجمه اصفهانی، ن و همکاران (آخرین سال ترجمه). تهران: سمت.
- شاران بی. میریام، الیزابت جی. تیسدل (آخرین سال انتشار). پژوهش کیفی راهنمای طراحی و کاربست. ترجمه، علیرضا کیامنش، مریم دانای طوش (آخرین سال ترجمه). تهران: سمت.
- ابوالمعالی، خ. (آخرین سال انتشار). پژوهش کیفی از نظریه تا عمل. تهران: انتشارات علم.
- آر بورگ، ج. لری، ک (آخرین سال انتشار). پژوهش آموزشی رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و همکاران (آخرین سال ترجمه). تهران: انتشارات نشر علم

کرس ول، ج. (آخرین سال انتشار). طرح پژوهش رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوش. چاپ نهم. (آخرین سال ترجمه). انتشارات جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبائی.

۲. منابع برای مطالعه بیشتر:

- استراس، آ. و. کوربین، ج.. (آخرین سال انتشار). اصول روش تحقیق کیفی نظریه مبنایی، رویه ها و شیوه ها. ترجمه بیوک محمدی. (آخرین سال ترجمه). انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- اف پانچ، ک. (آخرین سال انتشار). مقدمه ای بر روش های پژوهش در آموزش و پرورش. ترجمه حسن پاشا شریفی و همکاران (آخرین سال ترجمه). انتشارات تمدن علمی.
- دلاور، ع. طرح های آزمایشی در روان شناسی و علوم تربیتی. (آخرین سال انتشار). تهران: سمت

عنوان درس به فارسی:		نظریه های پیشرفته مشاوره و روان درمانی	
عنوان درس به انگلیسی:		Advanced Theories of Counseling and Psychotherapy	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

بررسی و مطالعه تطبیقی و انتقادی نظریه های رایج، جدید و پرکاربرد مشاوره و روان درمانی به منظور توسعه دانش نظری دانشجویان در زمینه مقایسه و تحلیل نظریه ها در زمینه کاربرست مراجعان ایرانی

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مفاهیم کلی مشاوره و روان درمانی و نقد آن ها

۲. شیوه های طبقه بندی نظام های مشاوره و روان درمانی معاصر

۳. بررسی و نقد نظریه های تجربه ای و هیجان مدار

۴. بررسی و نقد نظریه های سیستمی

۵. بررسی و نقد نظریه های عوامل مشترک درمان

۶. بررسی و نقد نظریه های یکپارچه نگر و التقاطی

۷. کاربرد انواع نظریه ها در پرتو سه دوره کلاسیک، مدرن و پسا مدرن

۸. بررسی چالش ها و مناقشات معاصر در نظام های روان درمانی معاصر

۹. بررسی مولفه ها، ساختار و فرایند تدوین نظریه مشاوره و روان درمانی بر اساس فرهنگ بومی ایران

۱۰. مشاوره چندفرهنگی

۱۱. مشاوره و روان درمانی مثبت نگر و یکپارچه نگر

۱۲. مشاوره و روان درمانی اسلامی

۱۳. نقد و ارزیابی نظریه های مشاوره از منظر اسلامی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث و بررسی گروهی مسئله مطرح شده و پاسخ به سوالات دانشجویان.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش های فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی

جان بزرگی، م.، و غروی، س. م. (آخرین سال انتشار). نظریه های نوین درمانگری و مشاوره اصول، فنون و مطابقت های فرهنگی. تهران: سمت

شفیع آبادی، ع. ناصری، غ. نظریه های مشاوره و روان درمانی. (آخرین سال انتشار). تهران: مرکز نشر دانشگاهی

کری، جerald (آخرین سال انتشار). نظریه و کاربرست مشاوره و روان درمانی. ترجمه ی یحیی سیدمحمدی (آخرین سال انتشار). تهران: انتشارات ارسباران.

۲. منابع برای مطالعه بیشتر:

- پروچاسکا، ج؛ نورکراس، ج. (آخرین سال انتشار). نظریه های روان درمانی (نظام های روان درمانی): تحلیل میان نظری. ترجمه ، یحیی سید محمدی. تهران: نشر روان.
- هاوارد، الکس. (آخرین سال انتشار). فلسفه برای مشاوره و روان درمانی: از فیثاغورث تا پست مدرنیسم. ترجمه اسمعیلی، م. کیانی نژاد، ع. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).

عنوان درس به فارسی: نظریه ها و روش های پیشرفته مشاوره گروهی			
عنوان درس به انگلیسی: Advanced theories and methods of group counseling	نوع درس و واحد		
دروس پیش نیاز:	پایه ☐ نظری ☐		
دروس هم نیاز:	تخصصی ☒ عملی ☐		
تعداد واحد:	اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	۲	
تعداد ساعت:	رساله / پایان نامه ☐	۴۸	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه انواع نظریه های مشاوره گروهی و کاربرد آنها در ایران،
آشنایی با مهارت های رهبری گروه و کار با گروه های خاص

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. ماهیت مشاوره گروهی
۲. تاریخچه مشاوره گروهی
۳. کاربرد مشاوره گروهی
۴. فنون مشاوره گروهی
۵. نحوه تشکیل و تداوم گروه
۶. افزایش مهارت برای ایجاد ساختار در گروه های مشاوره ای
۷. مهارت های اساسی رهبری در گروه های درمانی
۸. چگونگی کار با موقعیت های مشکل زا در گروه
۹. افزایش مهارت برای کار با مشکلات خاص انتقال در گروه
۱۰. مشاوره گروهی با کودکان
۱۱. مشاوره گروهی با نوجوانان در مدرسه

۱۱. مشاوره گروهی با بچه‌های طلاق

۱۲. مشاوره گروهی با بچه‌های دارای سوگ

۱۳. مشاوره گروهی در سازمانها

۱۴. مشاوره گروهی بزهکاران

۱۵. مشاوره گروهی معتادان

۱۶. قواعد اخلاقی در مشاوره گروهی

۱۷. نظریه‌های مشاوره گروهی (روان تحلیلی، سایکودرام، مراجع محوری، گشتالت درمانی

، تحلیل رفتار متقابل، واقعیت درمانی، شناختی- رفتاری)

تذکر مهم: موضوعات و مطالب مورد بحث متناسب با هرگرایش ارشد مشاوره تدریس شود.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تشکیل گروه توسط استاد و مشاهده آن توسط استاد، تحلیل کار گروهی دانشجویان توسط استاد، برگزاری

کارگاه تدوین بسته‌های مشاوره گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون عملی گزارش مشاوره‌های انجام شده به صورت فیلم و صوت توسط دانشجویان و آزمون پایان ترم

از منابع معرفی شده.

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

آینه یکطرفه یا دوربین مدار بسته، یک نفر دستیار استاد، دارای مدرک کارشناسی ارشد یا دانشجوی دکترا

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی:

جکوبس، ا.، ماسن، ر.، ال.، و هارویل، ر.، ال. (آخرین سال انتشار). مشاوره گروهی: راهبردها و فنون. ویرایش

پنجم. ترجمه خ. احمدی، و ف. حسینی (آخرین سال ترجمه). تهران: سمت.

کوری، ج. (آخرین سال انتشار). نظریه و کاربرست مشاوره گروهی. ترجمه، زهراکار، ک. (آخرین سال ترجمه). تهران ویرایش
نوابی نژاد، ش. (آخرین سال انتشار). نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی گروهی. تهران: سمت.

۲. منابع برای مطالعه بیشتر:

شفیع آبادی، ع. (آخرین سال انتشار). پویایی گروه و مشاوره گروهی. تهران: انتشارات آگاه
کوری، ج. (آخرین سال انتشار). روان‌درمانی گروهی (ترجمه ف. بهاری). (آخرین سال ترجمه).
تهران: انتشارات روان.

عنوان درس به فارسی: انسان شناسی در اسلام		عنوان درس به انگلیسی:
Anthropology in Islam		نوع درس و واحد
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☒	عملی ☐	دروس هم نیاز:
اختیاری ☐	نظری-عملی ☐	تعداد واحد: ۲
رساله / پایان نامه		تعداد ساعت: ۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

رشد دانش و آگاهی دانشجویان نسبت به ماهیت انسان از دیدگاه اسلام و دانشمندان مسلمان، ماهیت انسان سالم و بیمار روحی و نحوه پیشگیری و درمان آن.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ماهیت انسان از دیدگاه قرآن احادیث و دانشمندان اسلامی در زمینه های:

خلقت انسان

فلسفه وجود انسان

هدف خلقت انسان

ماهیت زندگی آدمی

رشد و تکامل آدمی

جبر و اختیار

انسان سالم و انسان بیمار

رشد آسیب های رفتاری و روحی و آموزه ها و دستورات پیشگیری کننده از اختلالات رفتاری.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی:

عبودیت، ع. (آخرین سال انتشار). درآمدی به نظام حکمت صدرایی: جلد سوم: انسان‌شناسی. . تهران: سمت.

مطهری، مرتضی. انسان و سرنوشت. (آخرین سال انتشار) قم: انتشارات صدرا.

مطهری، مرتضی. انسان و ایمان. (آخرین سال انتشار) قم: انتشارات صدرا.

مطهری، مرتضی. انسان در قرآن. (آخرین سال انتشار) قم: انتشارات صدرا.

عنوان درس به فارسی:		مباحث اخلاقی و قانونی در مشاوره و روان درمانی	
عنوان درس به انگلیسی:		Ethical and legal issues in counseling and psychotherapy	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		دروس پیش نیاز:	
تخصصی ☒ عملی ☐		دروس هم نیاز:	
اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		۱	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۱۶	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒
کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با کاربرد اخلاق حرفه ای و قانونی و نظام نامه اخلاقی در مشاوره های فردی، گروهی و کلیه حوزه های تخصصی مشاوره. شامل: حوزه های مشاوره مدرسه، مدرسه، شغلی، سالمندی، اعتیاد، دانشجویی، سلامت روان، نوتوانی و کودک ونوجوان.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تاریخچه و ضرورت اخلاق حرفه ای و قانونی در مشاوره
۲. نقش نظام نامه های اخلاقی در مشاوره فردی، گروهی و خانوادگی
۳. فواید، محدودیت ها و مقایسه نظام نامه های اخلاقی مشاوره
۴. کاربرد اصول اخلاقی و قانونی مشاوره در زمینه های مختلف
۵. محدودیت ها و الزامات قانونی در مشاوره
۶. چگونگی و مراحل تصمیم گیری اخلاقی در مشاوره فردی، گروهی و سایر حوزه های تخصصی مشاوره (خانواده، شغلی، مدرسه، توانبخشی، اعتیاد، دانشجویی، سالمندی، سلامت روان، کودک ونوجوان)
۷. محدودیت های رابطه دوگانه و چندگانه در انواع مشاوره ها
۸. ارزش ها، صلاحیت، مسئولیت و آموزش مشاور
۹. شباهت ها و تفاوت های مسائل اخلاقی و قانونی
۱۰. رضایت آگاهانه و نقش قراردادها در رعایت حقوق مراجع

۱۱. رازداری و محدودیت های آن در مشاوره با کودکان، نوجوانان، بیماران و مشاوره های گروهی و خانوادگی

۱۲. اهمیت اهداف نظارت مشاوره ای و الگوهای رایج نظارت در زمینه های مختلف.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
تدریس نظری استاد در کلاس و طرح چالش های واقعی مشاوره ای و تصمیم گیری با توجه به ضوابط و استانداردهای اخلاقی و نظام نامه ها.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):
آزمون نظری با تاکید بر موارد و چالش های واقعی مشاوره ای و گزارش مطالعه و پژوهش فردی.

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
کلاس درس مجهز به تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

احمدی، خ. (آخرین سال انتشار). اخلاق حرفه ای در مشاوره و روان درمانی. تهران . دانه.
حسینیان، س . (آخرین سال انتشار). اخلاق در مشاوره و روان شناسی. انتشارات کمال تربیت.
حسینیان، س. زمان شعار، ا. (آخرین سال انتشار). اخلاق حرفه ای در خانواده درمانی(اصول
استانداردها و کاربرد). انتشارات کمال تربیت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

مورفی، م. جی ه . (آخرین سال انتشار). اخلاق حرفه ای در درمان زوج و خانواده. ترجمه،
حسینیان، س. آرین فر، س . طاهری، آ. (آخرین سال ترجمه). چاپ اول. انتشار کمال تربیت.

Remely.jr, Theodor ;Herilihy, Barbara.(2019). Ethical, legal,
and professional issues in counseling.6Th ed. Pearson.
Herilihy, Barbara; Corey, Gerald.(2020). ACA Ethical standards.Case
book.7Th ed. ACA.

Corey, Gerald; Corey, marianne Schneider; Corey, Cindy. (2018). Issues and
ethics in helping professions.10th ed. Cengage Learning.

عنوان درس به فارسی:		تمرین مشاوره در آزمایشگاه	
عنوان درس به انگلیسی:		Practice counseling in the laboratory	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:			پایه ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:			تخصصی ☒ عملی ☒
تعداد واحد:	۱		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
 کارگاه ☒ موارد دیگر: اطاق مشاوره

الف) هدف کلی:

توسعه مهارت‌های عملی و فنون مشاوره و تمرین عملی آن در کلاس یا اطاق مشاوره.

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تمرین فنون مصاحبه مشاوره‌ای شامل (شروع، تداوم، کشف و حل مشکل) در کلاس یا اطاق مشاوره، شبیه سازی جلسات مشاوره ای در مرکز مشاوره و تمرین فنون با حضور استاد درس.

۲. در این درس ۱۶ جلسه کارگاهی برگزار می‌شود و جزئیات جلسات به شرح زیر است:

بخش اول- تمرین فنون مصاحبه مشاوره ای در کلاس شامل:

مهارت‌های شروع به برقراری ارتباط، مهارت‌های ارزیابی و تشخیص

فرمول بندی و جمع بندی مشکل

مهارت‌های انعکاس احساس و محتوا

مهارت‌های قاب گیری و تعبیر و تفسیر، مهارت‌های تدوین، راهکارهای درمانی و حل مسئله

مهارت‌های اقدام تسهیلی و کاهش مقاومت

بخش دوم- تمرین فنون مشاوره براساس نظریه ها:

رفتاری شناختی

وجودگرایی

مراجع محوری

گشتالت درمانی

پست مدرن

تحلیل روابط متقابل

نظریه انتخاب

۳. فنون مصاحبه و مشاوره از طریق شبیه سازی جلسات مشاوره با حضور استاد توسط دانشجو تمرین می شود. هر دانشجو موظف است حداقل بایک مورد فنون مختلف مصاحبه را تمرین کرده و گزارش آن را به استاد ارائه دهد. علاوه بر این دانشجو یک جلسه مشاوره را براساس فنون یک نظریه به طور کامل انجام داده و گزارش آن را به صورت فیلم و گزارش کتبی به استاد درس ارائه می دهد.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
انجام مشاوره توسط استاد و مشاهده توسط دانشجویان.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):
آزمون عملی، گزارش مشاوره های انجام شده به صورت فیلم و صوت توسط دانشجو.

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
آینه یکطرفه یا دوربین مدار بسته.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی

شفیع آبادی، ع. (آخرین سال انتشار). روش هاو فنون مشاوره. تهران: انتشارات رشد.
دیوید آر، ای. (آخرین سال انتشار). مصاحبه موثر به روش گام به گام. ترجمه، میرجعفری، الف.
گودرزی، م. (آخرین سال ترجمه). تهران: انتشارات سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر

تامسون، ر. (آخرین سال انتشار). نظریه هاو فنون مشاوره. ترجمه م. اسماعیلی. (آخرین سال ترجمه). تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

Corey, M., & Corey, G. (2015) Becoming a helper. Cengage Learning.

عنوان درس به فارسی:		کارورزی در مشاوره خانواده(۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Internship in family counseling(1)	
دروس پیش نیاز:		تمرین مشاوره در آزمایشگاه	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۱	
تعداد ساعت:		۱۲۸	
نوع درس و واحد		پایه ☐ نظری ☐ تخصصی ☒ عملی ☒ اختیاری ☐ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☒ موارد دیگر: مراکز خدمات مشاوره مورد تایید گروه تخصصی

الف) هدف کلی:

- کسب تجربه و مهارت در به کارگیری دانش و فنون برنامه ریزی، اجرا و هدایت مشاوره پیش از ازدواج، مشاوره زوجی و مشاوره خانواده

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- شناخت با نحوه کار در مراکز مشاوره خانواده و ازدواج.
- تهیه گزارش از خدمات مراکز مختلف مشاوره خانواده و ازدواج.
- مشاهده فعالیت‌ها و جلسات مشاوره خانواده و ازدواج و ارائه گزارش از این مشاهده.
- ارائه سه جلسه کنفرانس موردی ازدواج و خانواده با حضور استاد و گزارش تحلیلی و انتقادی جلسات مذکور.
- انجام آموزش و مشاوره قبل از ازدواج و اجرای انواع آزمونهای مربوط و ارائه گزارش کتبی همراه با حداقل یک فیلم از یک جلسه به استاد درس
- انجام آموزش و مشاوره زوجی و ارائه گزارش کتبی آن را همراه با حداقل یک فیلم از یک جلسه مشاوره.
- انجام آموزش یا مشاوره ی والدین و فرزندان و ارائه گزارش کتبی آن همراه با حداقل یک فیلم از یک جلسه مشاوره.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

انجام فعالیت های کارورزی بر اساس شیوه نامه پیوست کارورزی دوره کارشناسی ارشد مشاوره خ

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۱. بررسی فعالیت‌های اجراشده توسط دانشجو و ارائه نتیجه گزارشات به استاد درس،
۲. حضور منظم و به‌موقع دانشجو طبق برنامه اعلام‌شده در محل کارورزی،
۳. حضور فعال دانشجو در کلاس‌های توجیهی و آموزشی ضمن نیمسال

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

هماهنگی، جایابی مراکز هدف جهت انجام فعالیت‌های کارورزی و کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

تمامی منابع مورد نیاز قبل

شیوه نامه کارورزی در دوره کارشناسی ارشد مشاوره خانواده

کارورزی در مشاوره خانواده (۲)		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Internship in family counseling(2)	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐	کار ورزی در مشاوره خانواده (۱)	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☒ عملی ☒		دروس هم نیاز:
اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۱	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه	۱۲۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☒
موارد دیگر: مراکز خدمات مشاوره مورد تایید گروه تخصصی

الف) هدف کلی:

- کسب تجربه و مهارت در به کارگیری دانش و فنون برنامه ریزی، اجرا و هدایت مشاوره پیش از ازدواج، مشاوره زوجی و مشاوره خانواده

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- شناخت با نحوه کار در مراکز مشاوره خانواده و ازدواج.
- تهیه گزارش از خدمات مراکز مختلف مشاوره خانواده و ازدواج.
- مشاهده فعالیت‌ها و جلسات مشاوره خانواده و ازدواج و ارائه گزارش از این مشاهده.
- ارائه سه جلسه کنفرانس موردی ازدواج و خانواده با حضور استاد و گزارش تحلیلی و انتقادی جلسات مذکور.
- انجام آموزش و مشاوره قبل از ازدواج و اجرای انواع آزمونهای مربوط و ارائه گزارش کتبی همراه با حداقل یک فیلم از یک جلسه به استاد درس
- انجام آموزش و مشاوره زوجی و ارائه گزارش کتبی آن را همراه با حداقل یک فیلم از یک جلسه مشاوره.
- انجام آموزش یا مشاوره ی والدین و فرزندان و ارائه گزارش کتبی آن همراه با حداقل یک فیلم از یک جلسه مشاوره.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

انجام فعالیت های کارورزی بر اساس شیوه نامه پیوست کارورزی دوره کارشناسی ارشد مشاوره >

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۱. بررسی فعالیت‌های اجراشده توسط دانشجو و ارائه نتیجه گزارشات به استاد درس،
۲. حضور منظم و به‌موقع دانشجو طبق برنامه اعلام‌شده در محل کارورزی،
۳. حضور فعال دانشجو در کلاس‌های توجیهی و آموزشی ضمن نیمسال

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

هماهنگی، جایابی مراکز هدف جهت انجام فعالیت‌های کارورزی و کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

تمامی منابع مورد نیاز قبل

شیوه نامه کارورزی در دوره کارشناسی ارشد مشاوره خانواده

پایان نامه در مشاوره خانواده		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Thesis in family Counseling	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☐		دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐		دروس هم نیاز:
اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۴	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☒	۱۲۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐
کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- انجام یک پروژه تحقیقاتی به منظور یادگیری عملی پژوهش و توسعه علم مشاوره خانواده در ایران
- افزایش مهارت عملی دانشجو در زمینه انتخاب موضوع، تدوین پیشنهاد، انجام و گزارش یک طرح پژوهشی
-

ب) مباحث یا سرفصل ها:

دانشجو با کمک و راهنمایی استاد راهنما و مشاور موضوعی را همراه با پیشنهاد پژوهش به گروه تحویل می دهد و پس از تصویب در گروه و تأیید تحصیلات تکمیلی دانشگاه پروژه را در زمان مقرر اجرا و از نتایج دفاع می کند.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تعیین موضوع با همراهی دانشجو و راهنمایی وی برای اجرا، نگارش و دفاع از پایان نامه

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ارائه گزارش پروژه در جلسه دفاع از پایان نامه

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس، دفتر استاد، هماهنگی سازمانی

سرفصل دروس تخصصی اختیاری کارشناسی ارشد ناپیوسته مشاوره گرایش مشاوره خانواده

مشاوره ازدواج		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش نیاز:	
☐ عملی تخصصی		دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ اختیاری		۲	تعداد واحد:
رساله / ☐ پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و توانایی دانشجویان در زمینه حیطه ها، اهداف، فرایند و مراحل آموزش و مشاوره پیش از ازدواج بر اساس فرهنگ اسلامی - ایرانی

ب) مباحث یا سرفصل ها:

- ماهیت، ضرورت و اهمیت آموزش و مشاوره پیش از ازدواج.
- حیطه ها و اهداف آموزش و مشاوره پیش از ازدواج.
- معرفی و تطابق فرهنگی نظریه ها و رویکرد های آموزش و مشاوره پیش از ازدواج.
- معرفی و تطابق فرهنگی روش ها و مهارت های آموزش و مشاوره پیش از ازدواج.
- معرفی ابعاد انتخاب از جمله آمادگی ازدواج، تناسب سنجی شخصیتی و روانشناختی، سلامت جسمی و روانی
- فرایند و مراحل مشاوره پیش از ازدواج از آشنایی تا انتخاب همسر
- آموزش های پیش از ازدواج از آشنایی تا انتخاب همسر بر اساس آموزه های اسلامی - ایرانی.
- فرایند آموزش و مشاوره در دوران نامزدی و عقد.
- فرایند مشاوره براساس سبک ازدواج در اقوام ایرانی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):
آزمون نظری میان‌ترم و پایان‌ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی همراه با ارائه گزارش انجام یک مورد مشاوره ازدواج در کلاس

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری، شرکت در سمینارهای مرتبط با ازدواج و خانواده

ج) فهرست منابع پیشنهادی:
منابع اصلی:

افروز، غ. (آخرین سال انتشار). مبانی روانشناختی ازدواج در بستر فرهنگ و ارزش‌های اسلامی. تهران: مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.

آیت‌اللهی، ز. (آخرین سال انتشار). زن و خانواده (۲۰۱۹). تهران: شورای فرهنگی - اجتماعی زنان.
جان‌بزرگی، م. (آخرین سال انتشار). مشاوره پیش از ازدواج: اصول، مبانی و راهبردهای عملی. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

جانسون، ب.، موری، ک. (آخرین سال انتشار). شناخت اختلالات شخصیتی قبل و بعد از ازدواج. ترجمه موسوی، ف. س. تهران: ما و شما.

صادقی، م. (آخرین سال انتشار). آموزش پیش از ازدواج. اصفهان: پیغام دانش.

منابع برای مطالعه بیشتر:

قهاری، ش. (آخرین سال انتشار). مشاوره پیش از ازدواج: راهنمای مشاوران، روانشناسان و روانپزشکان. تهران: قطره.

موسوی، ا. (آخرین سال انتشار). مشاوره قبل از ازدواج: با نگاه کاربردی. تهران: مهر کاویان
سرن، س. (آخرین سال انتشار). اصول مشاوره پیش از ازدواج. ترجمه م. فیروز بخت. تهران: ویرایش.

- ۱۷). The Seven Principles for Making Marriage Work: A practical Guide from the Country's Foremost. London: John Wiley and Sons
- ۲۰۱۲). Saving your Marriage before it Starts: Seven Question to Ask before (and after) you Marry. New York: Zondervan Publication.
- ۲۰۱۶). The Premarital Counseling Handbook. New York: Moody Press.
- ۱۰). Before you Say " I DO" Devotional: Building a Spiritual Foundation for your Life Together. New York: Harvest House Publishers.

عنوان درس به فارسی:		نظریه ها و الگوهای مشاوره خانواده (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Theories and models of family counseling (۱)	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:			پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:			تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت در زمینه نظریه ها و الگوهای مشاوره زوج و خانواده

ب) مباحث یا سرفصل ها:

- طبقه بندی نظریه ها و الگوهای مشاوره خانواده
- الگوهای خانواده درمانی روان تحلیلی
 - نظریه روابط شی
 - کوهوت و روان شناسی خود
 - روان کاوی میان ذهنیتی
 - روان کاوی رابطه ای
- الگوهای خانواده درمانی میان نسلی
 - نظریه های خانواده بوئن
 - درمان بافتاری
- الگوهای خانواده درمانی تجربه ای
 - کارل ویتگر و خانواده درمانی نمادی-تجربه ای

- خانواده درمانی گشتالتی (کمپلر)
- مدل فرآیند درمانی اعتبار بخشی انسانی (ستیر)
- زوج درمانی متمرکز بر هیجان
- الگوهای خانواده درمانی ساختاری
 - تاریخچه شکل گیری نظریه ساختاری
 - نظریه خانواده سالوادور مینوچین
- الگوهای خانواده درمانی راهبردی
 - خانواده درمانی تعاملی موسسه پژوهش ذهنی
 - خانواده درمانی کوتاه مدت موسسه پژوهش ذهنی
 - خانواده درمانی راهبردی (هیلی و مادانز)
 - مدل سیستمی میلان
- الگوهای رفتاری و شناختی-رفتاری
 - خانواده درمانی کارکردی
 - درمان اختلالات جنسی مشترک
 - انواع التقاط گرایی ها

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):
آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

- گلدنبرگ، ا. و گلدنبرگ، ه. (آخرین سال انتشار). خانواده درمانی. ترجمه ح. ر. حسین شاهی برواتی و س. نقشبندی. تهران: روان.
- نیکولز، م. و شوارتز، ر. (آخرین سال انتشار). خانواده درمانی. ترجمه م. دهقانی و همکاران. تهران: دانژه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- Bitter, J. (2008). Theory and practice of family counseling and therapy. Australia: Wadsworth publishing.**
- Carr, A. (2001). Family therapy. New York: John Wiley & Sons.**
- Flaskas, C. (2002). Family Therapy Beyond Postmodernism: Practice Challenges Theory. London: Routledge**

عنوان درس به فارسی:		نظریه ها و الگوهای مشاوره خانواده(۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Theories and models of family counseling(2)	
دروس پیش نیاز:		نظریه ها و الگوهای مشاوره خانواده(۱)	
پایه ☐ نظری ☒			
تخصصی ☐ عملی ☐			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐			
رساله / پایان نامه ☐			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت در زمینه نظریه ها و الگوهای مشاوره زوج و خانواده

(ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- الگوهای ساخت اجتماعی یک: درمان متمرکز بر راه حل و درمان همکارانه
 - سازه های پسامدرنی
 - چشم اندازهای درمانی پست مدرن
 - درمان های ساخت گرایی اجتماعی
- الگوهای ساخت اجتماعی دو: درمان روایی
 - پساساختارگرایی و ساخت شکنی
 - خود روایت ها و روایت های فرهنگی
 - گفتگوهای درمانبخش
 - مراسم، نامه ها و اتحادیه های درمان بخش

• الگوهای روانی-تربیتی: مهارت آموزی به جمعیت های خاص

- خانواده ها و اختلالات روانی

- خانواده درمانی پزشکی

- برنامه های تربیتی کوتاه مدت

نگاه تطبیقی به الگوها و نظریه های خانواده و خانواده درمانی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- گلدنبرگ، ا. و گلدنبرگ، ه. (آخرین سال انتشار). خانواده درمانی. ترجمه ح. ر. حسین شاهی برواتی و س.

نقشبندی. تهران: روان.

- نیکولز، م. و شوارتز، ر. (آخرین سال انتشار). خانواده درمانی. ترجمه م. دهقانی و همکاران. تهران: دانژه.

منابع برای مطالعه بیشتر:

Bitter, J. (2008). Theory and practice of family counseling and therapy. Australia: Wadsworth publishing.

Carr, A. (2001). Family therapy. New York: John Wiley & Sons.

Flaskas, C. (2002). Family Therapy Beyond Postmodernism: Practice Challenges Theory. London: Routledge

عنوان درس به فارسی:		سنجش و ارزیابی در مشاوره خانواده	
عنوان درس به انگلیسی:		Assessment in family counseling	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:			پایه ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:			تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☒ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:	۴۸		رساله / ☐ پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه شیوه های سنجش و ارزیابی کمی و کیفی در حوزه ازدواج و خانواده

ب) مباحث یا سرفصل ها:

- ارائه چارچوبی مفهومی در سنجش و ارزیابی ازدواج و خانواده.
- تفاوت سنجش زوج و خانواده با سنجش فرد.
- سنجش سنتی، مدرن و فرامدرن در حیطه ازدواج و خانواده.
- شناخت ابزار های سنجش کمی و کیفی خانواده.
- کاربرد آزمون های روانشناختی رایج در حوزه ازدواج و خانواده.
- سنجش خانواده بر اساس مدل های آسیب شناسی خانواده.
- سنجش در قالب نظریه های خانواده درمانی.
- آشنایی با طبقه بندی اختلالات ارتباطی و سنجش عملکرد روابط.
- آشنایی با نحوه ساخت و هنجاریابی مقدماتی آزمون های بومی ازدواج و خانواده.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

اسپری، ل. (آخرین سال انتشار). سنجش خانواده: راهبردهای نوین در سنجش خانواده. ترجمه ا. به پژوه، ر.

حسینی و ح. خانزاده. تهران: اولیاء و مربیان.

کورکوران، ک. و فیشر، ج. (آخرین سال انتشار). ابزارهای سنجش زوجین، خانواده و کودکان. ترجمه ر.

جزایری، م. فاتحی زاده و ر. منانی. یزد: گلبانگ تربیت.

مینوچین، س.، نیکولز، م.پ. وایانگ، ل. (آخرین سال انتشار). ارزیابی خانواده و زوجها: از سمپتوم تا

سیستم. ترجمه آ. خدابخشی کولایی، ا. همتی منش و ع. ملکی تبار. تهران: جنگل.

منابع برای مطالعه بیشتر:

کرمن، ل. (آخرین سال انتشار). نقاشی کودکان: کاربرد تست ترسیم خانواده در کلینیک. ترجمه پ.

دادستان و م. منصور. تهران: رشد.

مک گولدریک، م.، گرسون، ر. و شلن برگر، س. (آخرین سال انتشار). ژنوگرام: سنجش و مداخله در

مشاوره ازدواج و خانواده درمانی. ترجمه ف. بهاری. تهران: دانش.

نرس، آر. (آخرین سال انتشار). سنجش خانواده: کاربرد آزمون های شخصیت برای زوج ها و خانواده ها.

ترجمه ب. ثنایی، س. رضاخانی، ا. حیدرنیا و ع. بوستانی پور. تهران: سخن.

هیل، پ.، ه.د. ر. (آخرین سال انتشار). معرفی مقیاس های دینی. ترجمه م. آذربایجانی. قم: انتشارات حوزه

و دانشگاه.

Hebert, W. J., Gillespie, J. P. & Steadman, R. F. (2005). *Dynamic Assessment in Couple Therapy*. New York: Lexington.

Ryan, C. E., Epstein, N. B., Kilter, G. I., Miller, I.W., & Bishop, D.S. (2009). *Evaluating and Treating Families: the MC Master Approach*. New York: Routledge.

Sperry, L. (2011). *Family Assessment: Contemporary and Cutting-Edge Strategies*. New York: Guilford Press.

Tomlihson, B. (2016). *Family Assessment Handbook: an Introductory Practice Guide to Family Assessment*. New York: Guilford press.

Pinsof, B., Russell, W., & Lebow, J. (2017). *Family Psychology: The Art of the Science*. New York: Oxford University Press.

عنوان درس به فارسی:		آسیب شناسی خانواده	
عنوان درس به انگلیسی:		Family pathology	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:		رساله / پایان نامه ☐	
		۲	
		۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و توانایی دانشجویان در زمینه شناخت انواع آسیب‌ها و مشکلات ازدواج و خانواده در ایران، علل و روش‌های پیشگیری و درمان

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- شناخت مفهوم، ماهیت و اهداف آسیب شناسی ازدواج و خانواده.
- مدل‌های آسیب شناسی ازدواج و خانواده.
- آسیب‌های روابط زن و شوهر (تعارض، سرخوردگی و دلزدگی زناشویی، روابط فرا زناشویی و همسر آزاری و طلاق).
- آسیب‌های خانوادگی (تعارض والدین و فرزندان، تعارض با خانواده اصلی و همسر، کودک آزاری، خانواده تک سرپرست، ازدواج مجدد، سوگ).
- آسیب‌های رسانه‌ای و خانواده

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان‌ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

افق‌ری، ف.، فاتحی زاده، م. و بهرامی، ف. (آخرین سال انتشار). ارتباط با خانواده اصلی بعد از ازدواج: زمینه

ها، آسیب‌ها و مهارت‌ها. یزد: گلبانگ تربیت.

جزایری، ر.، اعتمادی، ع.، مرتضوی، م. و فاتحی زاده، م. (آخرین سال انتشار). خشونت زناشویی: نظریه‌های

درمان. یزد: گلبانگ تربیت.

جعفری، ن.، اعتمادی، ع. و عاصمی، ع. (آخرین سال انتشار). خانواده و آسیب رسانه‌ای: رایانه و اینترنت.

اصفهان: آموخته.

حاجیان، ا. (آخرین سال انتشار). آسیب‌شناسی نهاد خانواده در ایران. تهران: مجمع تشخیص مصلحت

نظام.

نیلفروشان، پ.، عابدی، م. ر. و احمدی، ا. (آخرین سال انتشار). آسیب‌شناسی خانواده. چاپ دوم. اصفهان

: دانشگاه اصفهان.

رحمت‌اللهی، ف.، فاتحی‌زاده، م. و احمدی، ا. (آخرین سال انتشار). آسیب‌شناسی زندگی زناشویی و

خانوادگی. اصفهان: آسمان‌نگار.

فاتحی زاده، م.، اعتمادی، ع.، لشنی، آ. و حیدری، خ. (آخرین سال انتشار). درمان عهد شکنی زناشویی.

یزد: گلبانگ تربیت.

محمدی ری‌شهری، م.، پسندیده، ع. (آخرین سال انتشار). تکیه خانواده از نگاه قرآن و حدیث. قم: سازمان

چاپ و نشر دارالحدیث.

منابع برای مطالعه بیشتر:

Baucom, D. H., Snyder, D. K., & Gordon, K. C. (2003). Helping Couples Get Past the Affair: A Clinician's Guide . New York: Guilford Press.

L'Abate, L. (2005). Family psychology: the Relational Roots of Dysfunctional Behavior. New York: Guilford Press.

Pinsof, B., Russel, W., & Lebow, J. (2005). Family Psychology: The Art of the Science. New York: Oxford University Press.

Walsh, F. (2002). Normal family Processes. New York: The Guilford press

مشاوره ازدواج و خانواده با رویکرد اسلامی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Marriage and family counseling : Islamic approach	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی		دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی ☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / ☐ پایان نامه	۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه شناخت، آسیب شناسی و بهبود روابط زناشویی و خانوادگی از دیدگاه اسلام

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- اهمیت و اهداف ازدواج و تشکیل خانواده در اسلام.
- موانع ازدواج و راه های برطرف کردن آن.
- شرایط، معیار ها و آداب ازدواج اسلامی.
- سبک زندگی زناشویی و روابط همسران از دیدگاه اسلام.
- مقایسه شیوه های فرزند پروری و فرزند پروری در اسلام.
- راهکارهای اسلام جهت بهبود کیفیت زندگی زوجی، خانوادگی و فرزند پروری .
- آسیب شناسی سبک ازدواج، رابطه زناشویی و خانوادگی از دیدگاه اسلام.
- مدل خانواده درمانی توحیدی یکپارچه نگر و مقایسه آن با سایر مدل های خانواده درمانی.

- خانواده متعالی اسلامی و مقایسه آن با خانواده سالم در سایر دیدگاه ها.
- الگوی اسلامی خانواده و تقویت و ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

انصاریان، ح. (آخرین سال انتشار). نظام خانواده در اسلام. تهران: ام ابیها.

بستان، ح. (آخرین سال انتشار). نظریه سازی دینی در علوم اجتماعی با تطبیق بر جامعه شناسی خانواده.

قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه.

پسندیده، ع. (آخرین سال انتشار). رضایت زناشویی. تهران: سازمان بهزیستی کشور و موسسه علمی -

فرهنگی دارالحديث.

سالاری فر، م. ر. (آخرین سال انتشار). خانواده در نگرش اسلام و روانشناسی. تهران: سمت.

منابع برای مطالعه بیشتر:

طوسی، ا. ا. (آخرین سال انتشار). سیره تربیتی و اخلاقی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) در خانه و خانواده :

ارتباط با خداوند. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

محمدی ری شهری، م. و پسندیده، ع. (آخرین سال انتشار). تحکیم خانواده از نگاه قرآن و حدیث. قم:

سازمان چاپ و نشر دارالحديث.

مشاوره جنسی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Sexual counseling	
☐ نظری	☐ پایه	دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / ☐ پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه روشهای تربیت جنسی فرزندان ، رابطه جنسی زوجین و شیوه های مداخله در آن

ب) مباحث یا سرفصل ها:

- بیولوژی رشد جنسی.
- روانشناسی رشد جنسی، جنسیت و رفتار جنسی.
- آسیب شناسی تربیت جنسی فرزندان و شیوه های مداخله.
- نقش خانواده در مشکلات رفتار جنسی.
- ارزیابی و شناخت مشکلات رفتار جنسی.
- علل مشکلات جنسی (بیولوژی، روانی، ارتباطی، اجتماعی).
- تعامل مشکلات جنسی با روابط زناشویی.
- روش های بهبود رابطه جنسی زوجین.
- رفتار و تربیت جنسی از دیدگاه اسلام

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

آرمان، س. و زهرایی، ر. (آخرین سال انتشار). تشخیص و درمان اختلالات جنسی. اصفهان: دانشگاه اصفهان.

اسپینس، س. (آخرین سال انتشار). درمان اختلالات جنسی. ترجمه ح. توزنده جانی. تهران: پیک فرهنگ.

جهانیان نجف آبادی، ا. (آخرین سال انتشار). فرزند و تربیت جنسی. تهران: آشیانه.

دژکام، م. ر. (آخرین سال انتشار). روانشناسی اختلالات جنسی (روش‌های تشخیص و درمان اختلال‌های جنسی زنان و مردان). تهران: خوشه

منابع برای مطالعه بیشتر:

Binik, Y. M., Hall. K. S. J. (2014). Principles and Practice of Sex Therapy. New York: Guilford press.

Green, S. K. (2007). Quickies: The Handbook of Brief Sex Therapy. London: Norton and Company Press.

Hertlein, K. M., Weeks, G., & Sendak, S. (2009). A Clinicians Guide to System ic Sex Therapy. New York: Taylor & Francis Press.

William, M. F. (2007). Children with Sexual Behavior Problems, Family Based Attachment Focused Therapy. London: W. W. Norton Company.

کاربست حقوق خانواده در مشاوره		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Application of family rights in counseling	عنوان درس به انگلیسی:
☐ پایه ☒ نظری		دروس پیش نیاز:
☐ تخصصی ☐ عملی		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☒ اختیاری		تعداد واحد: ۲
رساله / ☐ پایان نامه		تعداد ساعت: ۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه مهارت و توانایی استنباط و تحلیل دانشجویان در زمینه حقوق خانواده و کاربرست آن در مشاوره

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- حقوق و اخلاق اسلامی در روابط عاطفی خانواده آرامش، محبت، مودت، عفو، تغافل، تکریم، رضا و نشاط و کاربرد آن در مشاوره
- حقوق و اخلاق اسلامی در روابط شناختی خانواده شامل تفاهم و توافق، معرفت به خداوند، تدبیر، حل اختلاف، حسن ظن و کاربرد آن در مشاوره
- حقوق و اخلاق اسلامی در روابط رفتاری خانواده آراستگی، رفق و مدارا، ادای حقوق، حسن معاشرت، حسن خلق، غیظ، قناعت، صدق صبر و کاربرست آن در مشاوره
- حقوق و اخلاق اسلامی در رابطه جنسی زوجین شامل رضایت جنسی، تمکین، وفاداری و عدم خیانت و غیره.
- شناخت حقوق و تکالیف قانونی و قراردادی زوجین در نکاح دائم و منقطع و شروط ضمن عقد.
- شناخت انحلال نکاح (طلاق، فسخ نکاح، انفساخ نکاح، انحلال نکاح منقطع).
- شناخت حقوق مالی و غیر مالی والدین و فرزندان.
- تحلیل مبانی حقوق خانواده در قرآن و سنت (آیات حقوقی، آیات اخلاقی، احادیث پیامبر معصومان (ع).

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان‌ترم و پایان‌ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

اسعدی، ح. (آخرین سال انتشار). حقوق مشترک همسران در خانواده. تهران: انجمن اولیاء و مربیان.

انصافداران، م.ر. (آخرین سال انتشار). آشنایی با حقوق خانواده. تهران: انتشارات جنگل.

آیت‌اللهی، ز.، بانکی پور فرد، ا.ح.، بداغی، ف.، خلیج آبادی، ف.، شرفی، م.ر.، کاظمی پور، ش.، مشفق، م.، و

ملکی، ح. (آخرین سال انتشار). اخلاق خانواده. تهران: دفتر نشر معارف

صفایی، ح؛ و امامی، ا.ا. (آخرین سال انتشار). مختصر حقوق خانواده. تهران: میزان.

قائمی، ل. (آخرین سال انتشار). ولایت در ازدواج و امور خانواده. تهران: نشر پیام کلیدر.

کاتوزیان، ن. (آخرین سال انتشار). حقوق خانواده (۲ جلد). تهران: شرکت سهامی انتشار.

منابع برای مطالعه بیشتر:

براغی، ف. (آخرین سال انتشار). اخلاق و حقوق خانواده. اصفهان: انتشارات حدیث راه عشق.

بورغانی فراهانی، ا. (آخرین سال انتشار). فلسفه حقوق خانواده در اسلام و غرب. تهران: اندیشه آفاق.

جمعی از نویسندگان. (آخرین سال انتشار). بررسی تطبیقی حقوق خانواده. چاپ اول. تهران: دانشگاه

تهران.

رشاد، ع.ا. (آخرین سال انتشار). دانشنامه فاطمی: زن و خانواده - مباحث حقوقی. قم: پژوهشگاه فرهنگ اندیشه اسلامی.

زاهدی، ع (آخرین سال انتشار). قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ با زیرنویس قوانین مرتبط. تهران: جنگل.

زین الدینی، ف. (آخرین سال انتشار). راهنمای اخلاق خانواده. تهران: نشر نورا.

عنوان درس به فارسی:		مشاوره کودک و نوجوان	
عنوان درس به انگلیسی:		Child and adolescent counseling	
دروس پیش نیاز:		☐ پایه ☐ نظری	
دروس هم نیاز:		☐ تخصصی ☐ عملی	
تعداد واحد:			☒ اختیاری ☒ نظری-عملی
تعداد ساعت:			رساله / ☐ پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت در زمینه مشاوره کودک و نوجوان، شناخت مشکلات روانی - رفتاری دوران کودکی و نوجوانی و روشهای مشاوره .

ب) مباحث یا سرفصلها:

- تعریف مشاوره کودک و شناخت ماهیت مشکلات روانی - رفتاری و اهداف مشاوره با کودکان.
- روش های مصاحبه و سنجش مشکلات روانی - رفتاری کودکان.
- روش های مشاوره با والدین و کودک.
- مسائل اخلاقی و قانونی در مشاوره با کودکان
- نظریه های مشاوره کودک
- مداخلات برای رفتارهای برون ریز (خشم، اهمالکاری، و عدم پیشرفت تحصیلی)
- مداخلات برای رفتارهای درون ریز (افسردگی، اضطراب، و خودکم بینی)
- رشد اجتماعی، شناختی و اخلاقی کودکان
- رشد خودپنداره و اعتماد به نفس کودک
- اهمیت نقش خانواده و تعامل اعضای خانواده و تأثیر مشکلات آنها بر کودک
- شناخت و آموزش مهارت های زندگی کودک (خودآگاهی، تفکر خلاق، و مهارت حل مسئله)
- تربیت جنسی کودک
- نقش مشاور در نهادهای تربیتی مربوط به کودک
- تعریف ماهیت، حیطه ها و اهداف مشاوره نوجوان.
- شناخت و روش های سنجش و مصاحبه با نوجوانان.

- روش های مشاوره با والدین و نوجوان.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس درس باید به تجهیزات سمعی و بصری لازم جهت انجام فعالیت های راهنمایی و مشاوره کودک مجهز باشد.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

شرودر، ک.، وگوردن، ب. (آخرین سال انتشار). سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی. ترجمه م. فیروزبخت. تهران: دانژه.

کوری، ج. (آخرین سال انتشار). مشاوره کودک. ترجمه ا. راد. تهران: رشد.

گلدارد، د. (آخرین سال انتشار). مشاوره عملی با کودکان. ترجمه م. پرنیانی. تهران: رشد.

میکوچی، ج. (آخرین سال انتشار). نوجوان در خانواده درمانی. ترجمه ف. همتی. تهران: رشد.

منابع برای مطالعه بیشتر:

Golden, L. (2001). Case Studies in Child and Adolescent. New York: Pearsons.

Schaefer, C. E., & Bristevy. J. M. (2012). Handbook of Parent Training: Parent as Co-Therapists for Children Behavior Problems. New York: Wiley.

Sharry, J. (2004). Counseling Children, Adolescents and Families. New York: Sage.

Thompson, C. L., & Rudolph, L. B. (2003). Counseling Children Belmont. New York: Thomson Brook/Cole.

Vernon, A. (2010). Counseling Children & Adolescents. New York: Love Publishing Company.

آموزش و غنی سازی خانواده		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Education and family enrichment	عنوان درس به انگلیسی:
☐ پایه ☒ نظری		دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☒ اختیاری		تعداد واحد: ۲
رساله / ☐ پایان نامه		تعداد ساعت: ۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه نظریه ها و روش های پیشگیرانه و غنی سازی ازدواج، روابط زناشویی و خانوادگی بر اساس فرهنگ ایرانی-اسلامی جهت انجام آموزش و غنی سازی خانواده

ب) مباحث یا سرفصل ها:

- ضرورت، تاریخچه، حیطه ها و اهداف رویکردهای پیشگیرانه و غنی سازی ازدواج و زندگی زناشویی و خانوادگی.
- ضرورت آموزش و غنی سازی خانواده با توجه به فرهنگ ایرانی - اسلامی
- آشنایی با مفاهیم و ماهیت برنامه های غنی سازی ازدواج و زندگی زناشویی و خانوادگی .
- معرفی مدل های پیشگیرانه و غنی سازی ازدواج و خانواده در جهان
- تطابق فرهنگی مدل های پیشگیرانه و غنی سازی پیش از ازدواج
- تطابق فرهنگی مدل های پیشگیرانه و غنی سازی زندگی زناشویی
- تطابق فرهنگی مدل های پیشگیرانه و غنی سازی زندگی خانوادگی .
- پیشگیری و غنی سازی ازدواج و زندگی زناشویی و خانوادگی از دیدگاه اسلام.

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

زمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس مجهز به تجهیزات سمعی و بصری.

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

اولیاء، ن.، فاتحی زاده، م. و بهرامی، ف. (آخرین سال انتشار). آموزش غنی سازی زندگی زناشویی. تهران: دانژه.

اعتمادی، ع.، رضایی، ج. و احمدی، س. ا. (آخرین سال انتشار). صمیمیت و نقش آن در زندگی زناشویی. اصفهان: جهاد دانشگاهی.

پسندیده، ع. (آخرین سال انتشار). رضایت زناشویی. قم: سازمان چاپ و نشر دارالحديث.

شرقی، م. ر. (آخرین سال انتشار). تربیت خانواده در سیره نبوی. تهران: شرکت چاپ و نشر بین الملل.

منابع برای مطالعه بیشتر:

گاتمن، ج. (آخرین سال انتشار). چرا ازدواج موفق، چرا ازدواج ناموفق. ترجمه م. فیروز بخت. تهران: ابجد.

اولسون، د. ا.، دفرین، ج.، اولسون، ا. ک. (آخرین سال انتشار). مهارتهای ازدواج و ارتباط زناشویی

کارآمد. ترجمه ا. ر. بحیرایی و ن. فتحی.

Berger, R., & Hannah. M. T. (2013). Preventive Approaches in Couples Therapy. Lillington: Taylor & Francis Group.

Donovan, D. G. (2012). Maximizing your Marriage: a Ten-Session Marriage Enrichment Course for Couples. New York: CSS Publishing Company. Impact Publishers.

Hahlweg, K., Grawe-Gerber, M., & Baucom, D. H. (2010). Enhancing Couples: The Shape of Couple Therapy. New York: Native American.

Hunt, R.A., Hof, L., & Demaria, R. (2017). Marriage Enrichment: Preparation, Mentoring, and Outreach. Philadelphia: Brunner/Mazel.

Olson. D, Olson.A. (۲۰۱۴). Preventive approaches in couple therapy. New York: Talor, Francis pub. New York: Talor, Francis pub.

عنوان درس به فارسی:		پیشگیری و مداخله در طلاق	
عنوان درس به انگلیسی:		Prevention and intervention in divorce	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		☐ پایه ☐ نظری	
دروس هم نیاز:		☐ تخصصی ☐ عملی	
تعداد واحد:		☒ اختیاری ☒ نظری-عملی	
تعداد ساعت:		۲ ۴۸ رساله / ☐ پایان نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه
☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- توسعه دانش و مهارت دانشجویان در زمینه نظریه ها و روش های پیشگیرانه و مداخله در طلاق و ایجاد صمیمیت و تعهد زناشویی

ب) مباحث یا سرفصل ها:

- انواع و مراحل طلاق
- سبب شناسی و پیامدهای طلاق
- مراحل طلاق از دیدگاه اسلام و قرآن کریم
- مداخله در بحران طلاق
- تکنیک های مصاحبه با زوجین متقاضی طلاق
- تکنیک های فرآیند تصمیم گیری و تعهد مجدد
- آموزش شیوه میانجیگری و نگارش نامه به مراجع قضایی
- علل و مراحل پیمان شکنی زناشویی و طلاق
- اصلاح اسطوره های پیمان شکنی زناشویی
- تکنیک های ایجاد بخشش و تعهد مجدد
- نگاه اخلاقی و اسلامی به طلاق و پیمان شکنی

پ) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

(ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

(ث) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کلاس مجهز به تجهیزات سمعی و بصری.

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

زلمی، م. ا. (آخرین سال انتشار). مراحل طلاق در قرآن کریم. تهران: احسان.

منابع برای مطالعه بیشتر:

فیشر، ب.، و آلبرتی، ر. (آخرین سال انتشار). بازسازی زندگی پس از طلاق. ترجمه ا. اکرمی (آخرین

سال انتشار). تهران: صابرین.

رایس، جی.، و گوردون، د. (آخرین سال انتشار). مشاوره طلاق. ترجمه م. فاتحی‌زاده، و ف. آسنجرانی

(آخرین سال انتشار). تهران: آریا نقش.

کلارک استوارت، آ.، و برنتانو، ک. (آخرین سال انتشار). طلاق: علل و پیامدها. ترجمه س. صادقی، م.

ناخی، م. محمدزاده، و ن. کریمیان (آخرین سال انتشار). اصفهان: پیغام دانش.

Ceello, K. (2009). Making Marriage Work: A History of Marriage and Divorce in the Twentieth-Century United States. Carolina: University of North Carolina Press.

Christopher, J. P. (2008). Divorce, Remarriage and Blended Families Divorce Counseling and Research Perspective. New York: John Wiley.

Guttman, J. (2008). Divorce in psychosocial Perspective: Therapy and Research. New York: John Wiley.

Harvey, J., & Fine, M. (2007). Children Divorce: Stories of Loss and Growth. New York: John Wiley.

